

PÁLYAMŰ

**a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma
Kollégiumvezetői állására kiírt pályázathoz.**

Készítette:

dr. Horváth Tünde

Tartalom

PÁLYAMŰ	1
Tartalom	2
1. Előzmények	3
2. A Közigazgatási Kollégium feladatai	5
2.1 Jogszabályi háttér	5
2.2 A közigazgatási kollégium szakmai feladatai körében	7
2.3 A közigazgatási kollégium igazgatási feladatai körében	7
2.4 A közigazgatási kollégium egyéb feladatai körében	7
3. A közigazgatási kollégium szerepe a jogegységesítésben annak megváltozott szabályaira tekintettel	8
4. A közigazgatási kollégiumvezető feladatai	9
4.1 Jogszabályi háttér	9
4.2 Szakmai feladatok	9
4.3 Egyéb feladatok	10
4.4 Igazgatási feladatok	10
5. A közigazgatási kollégiumvezetővel szemben támasztott követelmények	11
6. A pályázat benyújtásában szerepet játszó személyes motivációim	13
7. A Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának működését befolyásoló tényezők	15
7.1 Létszám, emberi erőforrás	15
7.2 Tárgyi feltételek	18
7.3 Illetékesség	20
7.4 Ügyrend	20
7.5 Ügyelosztási rend	20
7.6 A kollégium vezetői álláshelyeinek eredményes betöltése	21
7.7 Ügyforgalmi adatok	22
8. A minőségi ítélezést elősegítő kollégiumvezetői elképzelések	23
9. Összegzés	25

1. Előzmények

A 2012. évi átfogó igazságügyi reform 2013. január 1-től hozta létre a bírósági szervezetrendszerbe illeszkedő közigazgatási és munkaügyi bíróságokat (KMB) és ezzel együtt a törvényszéki kollégiumok mellett működő közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumokat (KMRK). Ez utóbbi egyrészt a bíróságok igazgatásában közreműködő bírói testület, másrészt az illetékességi területhez tartozó törvényszékek és közigazgatási és munkaügyi bíróságok e két ügyszakában ítélező bírúinak speciális szakmai testülete. A regionális kollégiumok létrehozásának célja a szakmai színvonal emelése és a jogalkalmazás egységességének javítása.

A regionális kollégiumokat a regionális kollégiumvezetők az Országos Bírósági Hivatal Elnökének stratégiai céljai szem előtt tartásával vezették, a rájuk vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben és egyéb szabályozókban foglalt feladatok teljesítésével.

A közigazgatási ügyszak az elmúlt évek egyik legsikeresebb szakága, amit az Európai Bizottság igazságügyi eredménytáblája igazol. Eszerint a közigazgatási ügyek elbírálásának gyorsaságát tekintve Magyarország évek óta Európa élmezőnyébe tartozik, a közigazgatási ügyhátralék nálunk az egyik legalacsonyabb. E kitűnő eredmények egyszerre dicsérik az érintett ügyszakban ítélező bírák elhivatott munkáját és a regionális kollégiumi rendszer eredményességét.

Maga a regionális kollégiumi rendszer remekül illeszkedett a bírósági szervezetrendszer egészéhez és annak magas szintű szakmai követelményeihez. Az eredmények eléréséhez nélkülözhetetlen volt az Országos Bírósági Hivatal támogatása, a Kúriai kapcsolattartók kiemelt szerepe a jogalkalmazás egységességének előmozdításában.

A kormány átfogó perjogi kodifikációjának részeként elfogadásra került és 2018. január 1-jén hatályba lépett a közigazgatási perek eljárásjogi szabályait tartalmazó közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp). A Kp. - egyebek mellett - differenciált hatáskör elosztást és regionális illetékességet vezetett be. E regionális illetékességi szabályokhoz igazodóan a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok rendszere is átalakult. 2018. január 1-től a korábbi 6 regionális kollégium helyett 8 regionális kollégium működött.

Az újonnan létrejött kollégiumok egyike a Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium (KDKMRK), mely a Székesfehérvári Törvényszék, a Veszprémi Törvényszék és a Zalaegerszegi Törvényszék illetékességi területén közigazgatási és munkaügyi perekben ítélező első és másodfokú bírák szakmai testülete. A Kollégium 2018.február 2-ai alakulásától 2020. március 31-ei megszűnéséig elfogadott munkaterv és ügyrend alapján működött.

A regionális kollégium székhelye mindvégig Veszprémben volt, működésének feltételeit megállapodás alapján a Veszprémi Törvényszék biztosította. A kollégiumot megalakulásától az Országos Bírósági Hivatal elnökének döntése alapján dr. Solymos Dóra, a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnöke megbízott kollégiumvezetőként vezette.

Az előzményekhez tartozik, hogy 2017. a Kp. hatálybalépésére való felkészülés, 2018. pedig a közigazgatási bíróságok felállítására való felkészülés jegyében telt. A jogalkotó korábbi döntése alapján 2020. január 1-jén hatályba lépett volna a közigazgatási bíróságokról szóló törvény, amely a rendes bíróságok mellett különbíróként létrehozta volna a közigazgatási bírósági szervezetrendszert. Az Országos Bírósági Hivatal mind a Kp. hatályba lépését, mind pedig a szervezeti változást munkacsoport létrehozásával, illetve projektszervezettel (Átmenet projekt) támogatta.

A Kp. gyakorlati alkalmazására való szakmai felkészülésen túl az említett változások számos igazgatási többlet feladat elvégzését tették szükségessé.

Ilyen előzmények után az Országgyűlés a közigazgatási bírósági rendszer átalakításának határidő nélküli elhalasztásáról döntött. Ennek következtében az Átmenet projekt lezárásra került.

Ezzel egyidejűleg az Országos Bírósági Hivatal elnöke Kp. hatályosulását támogató munkacsoport létrehozását határozta el. Az újonnan felállításra kerülő munkacsoport feladata jogértelmezési kérdések gyűjtésével és válaszok ismertetésével a Kp. konzultációs testület munkájának támogatása, a központi és helyi igazgatás támogatása az ágazati szabályozások ügyszakot érintő hatásainak figyelemmel kísérésével és elemzésével, az ügyérkezési adatok elemzésével, a létszámgazdálkodás kiértékelésével, a központi nyomtatványok hatályosításával, valamint egységes ügyvitelt segítő útmutató készítésével és fejlesztési javaslatok előterjesztésével. A szakmai munkákban közvetítés a Kp. határozat-minta tár elkészítésében, valamint Kp. tananyag hatályosításában való koordinációs feladatok ellátásában.

Az új Pp. konzultációs testület mintájára a Kúria Kp. konzultációs testület felállításáról határozott, amelynek vezetője a Kp. hatályosulását támogató munkacsoport vezetőjével megegyezően a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának vezetője. Így a két formáció között a szinergia biztosított volt.

Kiemelést érdemel, hogy a Kp. által bevezetett illetékességi szabályok szerint az ügyek jelentős részében a korábbi 20 helyett csupán 8 ún. régióközponti KMB járt el. Ezek egyike a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság volt. E bíróságokon a megnövekedett ügyteher mellett létszámbővítés is történt, biztosítva ezáltal, hogy az eljáró tanácsok egyes ügycsoportokra szakosodhassanak, így növelve a bírói munka szakmai színvonalát. A bíróság székhelyétől eltérő településen élők számára a digitalizáció és a távmeghallgatás biztosította az igényérvényesítés zavartalanságát.

A Kp. hatálybalépése az ügyforgalmi adatokra is hatással volt. A regionális illetékesség bevezetése a régióközponti közigazgatási és munkaügyi bíróságoknál jelentősebb ügyszám emelkedést, a többinél viszont ügyszámcsökkenést idézett elő. Ez növelte az érintett bíróságok munkaterhében kialakuló eltérést. 2019-ben az ügyérkezés csökkent, a befejezések száma nőtt, így csökkent a folyamatban lévő ügyek száma is. Az időszerűségi mutatók egyértelműen javultak. Ehhez hozzájárult a Kp., amely egy átfogóan alkalmazható, gyorsabb, hatékonyabb és átláthatóbb közigazgatási perrendet teremtett meg.

Összegzően megállapítható, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságok és regionális kollégiumok létrehozatala óta eltelt 7 év eredményei - különösen az európai igazságügyi eredménytábla eredményei -, szerint az a jogalkotói cél, amely a regionális kollégiumok létrehozása mögött állt, megvalósult. Az ítélkezés szakmai színvonala emelkedett és a jogalkalmazás egységessége is javult.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Ejht.) a közigazgatási ügyszakos ítélkezésben lényeges változásokat idéz elő. Változik a közigazgatási ítélkezés bírósági szervezetrendszeren belüli elhelyezkedése, a közigazgatási perek bírósági fórumrendszere, a közigazgatási eljárások jogorvoslati fórumrendszere és bevezetésre kerül a teljes regionalitás. A változások eredményeként a közigazgatási perek eggyel magasabb bírósági szintre kerülnek. Közigazgatási perekben 2020. április 1. napjától 8 törvényszék jár el, köztük a Veszprémi Törvényszék, regionális illetékességgel.

A 2020. március 31-éig előterjesztett fellebbezéseket még a Fővárosi Törvényszék bírálja el, az ezt követően benyújtott fellebbezéseket azonban már a Kúria intézi. A Kúria jár el változatlanul a felülvizsgálati kérelmek tárgyában is.

A közigazgatási kollégiummal nem rendelkező törvényszékek illetékességi területén a közigazgatási ítélkezés megszűnik. A korábban a Fővárosi KMB kizárólagos illetékességébe tartozott ügyeket a Fővárosi Törvényszék intézi tovább.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CXLI törvény (Bszi.) 197/A.§ (1-2) bekezdései értelmében a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. március 31-én megszűnnek.

A megszűnő bíróságok jogutódai a megszűnt bíróságok területi illetékességével azonos illetékességű törvényszékek. A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság általános jogutóda a Veszprémi Törvényszék.

2. A Közigazgatási Kollégium feladatai

2.1 Jogsabályi háttér

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI törvény (Bszi.) 21.§ (4), (6) bekezdés, 27/A.§., 28.§.(1)bekezdés, 154. §. (1), (6) bekezdés, 155.§.

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV törvény 4. számú melléklet 8. pontja.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 37.§ , 42.§.

A Bszi. 2020. április 1. napjától hatályos 21.§ (4) bekezdése szerint a Veszprémi Törvényszéken közigazgatási kollégium működik.

A Bszi. 154.§ (1) bekezdése szerint a kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírák testülete, amelyet a kollégiumvezető vezet. A (6) bekezdés kimondja, hogy a törvényszék közigazgatási kollégiumának tagjai a törvényszék közigazgatási bíróvá kijelölt bírái.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CXLII törvény (Bjt.) 30.§ (1) bekezdése értelmében a közigazgatási ügyekben eljáró bírákat a törvényszék elnökének javaslatára az OBH elnöke jelöli ki.

A Bjt. 232/N.§ (1) bekezdése értelmében a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium tagja az OBH Elnökéhez intézett nyilatkozatban kérhette arra a közigazgatási ügyben eljáró törvényszékre való áthelyezését, amelynek törvény szerinti illetékességi területe magában foglalja a bíró álláshelye szerinti bíróság illetékességi területét.

A Bszi. 197/A.§ (2) bekezdése értelmében 2020. április 1. napjától a közigazgatási ügyekben eljáró törvényszékeken közigazgatási kollégiumok működnek. A közigazgatási kollégiummal működő törvényszékek illetékességi területét a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV törvény 4. számú melléklete rendezi. Ennek 8. pontja értelmében a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának illetékességi területe Fejér megye, Veszprém megye, valamint Zala megye illetékességi területét foglalja magába.

A közigazgatási kollégium elődjének tekinthető KDKMRK megszűnése után, annak illetékességi területével megegyező illetékességi területen a továbbiakban közigazgatási ügyszakban szakmai testületként a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma kezdi meg működését.

Mivel az újonnan felállításra kerülő közigazgatási kollégium illetékességi területe a KDKMRK illetékességi területével megegyezik, továbbá a Veszprémi Törvényszékre, mint közigazgatási kollégiummal eljáró törvényszékre való áthelyezését túlnyomórészt olyan bírák kérték nyilatkozatukkal, akik tevékenységüket korábban a KDKMRK-n belül fejtették ki, megállapítható, hogy a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának működése nem előzmények nélküli, a KDKMRK működésének hasznos tapasztalatai és eredményei felhasználhatók.

A KMB és a regionális kollégium megszűnését követő, a Közigazgatási Kollégium felállításáról szóló időszakot a Veszprémi Törvényszék elnökével való egyeztetés alapján az átmenet időszakának tekintjük. Az igazgatási vezetés célja e folyamat menedzselése során az, hogy az átmenet teljes mértékben zökkenőmentes legyen, a dolgozók felé a lehető legkisebb változással és legkevesebb sérelemmel járjon. Ennek szem előtt tartásával törekszünk az előttünk álló feladatok elvégzésére.

A közigazgatási kollégium tevékenysége kettős, egyrészt igazgatási, másrészt szakmai feladatokat lát el.

2.2 A közigazgatási kollégium szakmai feladatai körében

- a) figyelemmel kíséri a tanácsok és egyesbírók szakmai munkáját, ennek fejlesztéséhez segítséget nyújt,
- b) figyelemmel kíséri a Kúria Közigazgatási Kollégiumának, szükség esetén a törvényszéki kollégiumok ítélkezési gyakorlatát,
- c) a Kúria joggyakorlat-elemző csoportja vezetőjének felkérésére közreműködik a joggyakorlat-elemző munkában,
- d) szakmai anyagokat készít
- e) munkacsoportokat hozhat létre.

2.3 A közigazgatási kollégium igazgatási feladatai körében

- a) véleményt nyilvánít azon bírói álláspályázatokról (Bsz. 155. §. a) pont), ahol meghatározó a közigazgatási szakismeret (Bjt. 10. §. (2) bekezdés),
- b) részt vesz az olyan bíró szakmai értékelésében (Bsz. 155. § .b) pont), aki a kollégium, mint igazgatási-szervezeti egység tagja,
- c) véleményezi az ügyelosztási tervet (Bsz. 155. §. c) pont),
- d) véleményt nyilvánít a kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi pályázatról és a tanácselnöki tisztségre pályázókról (Bsz. 131. §. c) pont)
- e) véleményt nyilvánít a kollégiumvezető által előkészített ügyrendről, éves munkaterv javaslatról.

2.4 A közigazgatási kollégium egyéb feladatai körében

Ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatát. (Bsz. 155. § e) pont)

Hangsúlyozni szükséges, hogy a közigazgatási kollégium nem önmagában való, hiszen a többi szakági kollégium mellett a bírósági szervezetrendszer egészének része. Számtalan módon és ponton kapcsolódik az egyéb bírói testületekhez, szervezetekhez. Rendkívül fontos, hogy a közigazgatási kollégium folyamatos szakmai kapcsolatot tartson fenn a törvényszéki kollégiumokkal és a Kúria szakági kollégiumával. A közigazgatási ügyszakos ítélkezés fontos háttérjogszabálya a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.), ezáltal a közigazgatási kollégium szakmai tevékenysége nem nélkülözheti a törvényszéki szinten szerveződő civilisztikai kollégiumok munkájának ismeretét.

3. A közigazgatási kollégium szerepe a jogegységesítésben annak megváltozott szabályaira tekintettel

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény nemcsak a bíróságok működését érintő szervezeti változások tekintetében hoz változást, de a Bszi., a Pp., a Kp. és a Be. módosításával a jogegységesítés területén is lényeges módosulásokat vezet be a korlátozott precedensrendszer bevezetésével.

A korlátozott precedensrendszer célja a jogegység jogállami eszközökkel való biztosítása, az európai követelményeknek való megfelelés érdekében. Eszköze a Kúria BHGY-ben közzétett határozatához fűződő precedens-erő biztosítása.

A jogegység új rendszere az elvi határozatok és elvi bírósági döntések megszűnését eredményezi. A kollégium működésére nézve fontos következménye, hogy a Kúriánál alacsonyabb szintű bíróságok kollégiumai vitás jogalkalmazási kérdésekben nem nyilváníthatnak véleményt, illetve ilyen állásfoglalásokat nem tehetnek közzé, így ezekre a bírósági döntések indokolásában sem lehet a továbbiakban hivatkozni.

A jogegység új rendszere a bíró feladatává teszi annak vizsgálatát, hogy a fél a keresetében vagy ellenkérelmében/védiratában precedensnek minősülő határozatra hivatkozik-e, illetve, hogy e hivatkozás releváns-e, azzal a bíró egyetért-e, illetve hogy az egymással ellentétes érvelést tartalmazó releváns határozatok közül a bíróság melyiket tartja követendőnek. Precedensnek minősülő határozatra hivatkozás nélkül is célszerűnek mutatkozik az ügy eldöntése szempontjából releváns kúriai határozatokat számba venni. Mindezt és ennek eredményét a bírósági határozat jogi indokolásában szerepeltetni kell.

A közigazgatási ítélkezéstől mindez nem áll távol, ami a közigazgatási ítélkezés korábbi fórumrendszeréből következik. A közigazgatási ügyekben hozott ítéletek ellen korábban főszabály szerint nem volt fellebbezési lehetőség, így az ítéletet a fél a Kúriához benyújtott felülvizsgálattal támadhatta. Mindebből következően ebben az ügyszakban sokáig felsőbb bírósági döntésként kizárólag kúriai határozat állt rendelkezésre. A közigazgatási ügyszakban ítélkező elsőfokú bírának természetessé vált, hogy bírói gyakorlatuk alakítása során a kúriai határozatokat figyelemmel kísérik és azt azokhoz igazítják. A minőségi ítélkezés eddig is megkövetelte az ügyszak iránt elkötelezett bíró kollégáktól, hogy erre vonatkozó külön előírás nélkül is megindokolják, amennyiben egy közzétett kúriai határozattól el kívánnak térni.

Mindezek miatt véleményem szerint a jogegységesítés új rendszere az ítélkező bírák számára nem lesz teljesen idegen így várhatóan nem okoz majd számottevő nehézséget sem. A kollégiumi működés szintjén azonban hozzá kell szoktatni magunkat ahhoz, hogy a vitás jogalkalmazási kérdéseket bár továbbra is megvitathatjuk, azonban annak publikálására és bírósági határozatban való hivatkozására már nem kerülhet sor.

A Kp. önálló fellebbezési illetve felülvizsgálatot megalapozó okként iktatta be a precedensnek minősülő határozattól jogkérdésben való eltérést. Ezért az elsőfokú bírának a Kúria közzétett határozatait folyamatosan figyelemmel kell kísérnie. Ebben a kollégium szakmai munkájának és a kollégiumvezetőnek kiemelt szerepe lehet, figyelemmel a Kúriai határozatok nagy számára is.

A minőségi ítélezés egyik alappillére a jogegység, amelynek jövőbeli megteremtésében a Kúriának lesz a legfontosabb szerepe. Ezért a kollégiumi munka végzése során a Kúria szakági kollégiumának tevékenységét figyelemmel kell kísérni, a szakági kollégiumvezetővel hatékony együttműködés kialakítására kell törekedni.

4. A közigazgatási kollégiumvezető feladatai

4.1 Jogsabályi háttér

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI törvény (Bszi.) 26.§., 27.§ (2) bekezdése, 27/A.§., 29.§ (1), 124.§ (1) bekezdés.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII törvény (Bjt.) 72.§ (3) bekezdés, 76.§. (2) bekezdés, 79.§, 84.§ (2) bekezdés.

6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 28.§., 37.§., 151.§., 158.§ (2) bekezdés.

4.2 Szakmai feladatok

A regionális kollégiumvezető elsődleges feladata a szakmai munka szervezése, irányítása, támogatása. Tevékenysége az egységes és magasabb színvonalú jogalkalmazás kialakítását célozza.

Ennek érdekében

- a) szervezi a kollégium munkáját, és annak működését. Ennek keretében előkészíti az ügyrendet és a kollégium éves munkatervét. Összehívja a kollégiumi üléseket.

A kollégiumi ülések eredményessége érdekében a kollégiumvezető feladata az ülés

- előkészítése (szakmai anyagok összegyűjtése, előterjesztések, szövegváltozatok kidolgozása)
- az ülés összehívása,
- az ülés levezetése,
- a kollégium által elfogadott javaslatok, állásfoglalások megszövegezése,
- a kollégiumi anyagok bírákhoz való eljuttatása,
- jegyzőkönyv vezetésének megszervezése,

- jegyzőkönyv közzététele/továbbítása tagok felé.
- b) Folyamatosan figyelemmel kíséri a bírák ítélkezési tevékenységét. Ennek érdekében
- beszerzi az első, másodfokú és Kúriai döntéseket,
 - összegzi és a kollégiummal ismerteti a bírói gyakorlat általánosítható tapasztalatait,
 - összegyűjti, elemzi, előkészíti és a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket, ellentétes véleményeket,
 - tájékoztatást kérhet tanácselnököktől, bíraktól a felmerült jogalkalmazási kérdésekben.
- c) Gondoskodik a Kúria közzétett határozatainak megismertetéséről.
- d) A jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében jogegységi eljárás indítványozását javasolhatja a Kúria Közigazgatási Kollégiuma Vezetőjének.
- e) Javaslatot terjeszthet elő bírósági joggyakorlat-elemző csoport vizsgálati tárgykörére,
- f) Az OBH elnöke felé ítélkezést segítő, támogató központi intézkedést igénylő javaslatot terjeszthet elő.

4.3 Egyéb feladatok

- a) Képviseli a kollégiumot, kapcsolatot tart más bírói testületekkel.
- b) Évente beszámol a kollégiumnak a pályaművében szereplő tervek megvalósulásáról, a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és azok eredményéről.

4.4 Igazgatási feladatok

- a) Részt vesz a kollégium székhelye szerinti törvényszék vezetői értekezletén, a Kúria szakági kollégiumi ülésén.
- b) Elkészíti az ügyelosztási tervet,
- c) Ellenőrzi az eljárási határidők betartását,
- d) Elvégzi az értékelést megalapozó vizsgálatot, vagy annak személyére javaslatot tesz,
- e) Amennyiben vitatja a bírói értékelés eredményét, szolgálati bírósághoz fordulhat,
- f) Szolgálati bíróság előtt ilyen tárgyban véleményt nyilváníthat.
- g) Külső szervhez, más szervezeti egységhez megkereséssel élhet, tájékoztatást kérhet és adhat,
- h) Intézkedést, döntést vagy állásfoglalást igénylő adatról azt a bírósági vezetőt, akinek az intézkedés, döntés vagy állásfoglalás hatáskörébe tartozik, tájékoztatja.

A kollégiumvezetőnek tisztában kell lennie azzal, hogy a közigazgatási kollégium a bírósági szervezetrendszer egyéb szakmai testületei mellett tevékenykedik. Annak felismerése, hogy a közigazgatási kollégium a bírósági szervezetrendszer szakmai testületeinek egyike, ezáltal egy nagyobb egész része, hozzásegíti a kollégiumvezetőt ahhoz, hogy a közigazgatási kollégiummal kapcsolatot tartó szakmai szervezetekkel, kollégiumokkal, testületekkel megfelelő kapcsolatot tudjon kialakítani és fenntartani.

5. A közigazgatási kollégiumvezetővel szemben támasztott követelmények

A kollégiumvezető feladatai között a szakmai jellegű feladatok dominálnak, amiből következően a kollégiumvezető mindenekelőtt szakmai vezető. A szakmai feladatok dominanciája miatt a pályázónak személyisége, kompetenciái és szakmai tudása alapján is alkalmasnak kell lennie a feladatok ellátására.

A kollégium munkájának szervezése jó szervezőkészséget igényel, amelyhez elengedhetetlen a kollégium tevékenységének és működésének átfogó ismerete, beleértve az ítélkező tevékenység ismeretét is. A feladat eredményes elvégzéséhez a kollégiumvezetőt hozzásegíti a kollégium tagjainak személyes ismerete, a tagokkal való megfelelő együttműködés kialakítása.

A kollégium képviselője és a kollégiumnak más bírói testületekkel, hivatásrendekkel, illetve igazgatási vezetőkkel való kapcsolattartása úgyszintén szükségessé teszi, hogy a jelölt képes legyen másokkal való hatékony együttműködésre. Ezt elősegíti, ha a jelölt személyisége együttműködő és empátikus beállítottságú, aki képes mások véleményét elfogadni, azt tolerálni.

A joggyakorlat egységesítése érdekében kifejtett kollégiumvezetői feladatok elvégzése szükségessé teszi, hogy a jelölt képes legyen szisztematikus munkavégzésre, az elemző gondolkodásra, a különböző vélemények közötti közös nevező megtalálására, azaz szintetizáló jellegű gondolkodásra.

Miután a kollégiumvezető testületen belül a szakmai egységesség elérésére a bírói függetlenség maximális tiszteletben tartása mellett törekszik, vezetői eszköztára eltér az igazgatási vezetők klasszikus eszköztárától. A kollégiumvezető számára a főbb eszközök a meggyőzés, a konszenzusra törekvés, a mindenki számára kölcsönösen jó, elfogadható megoldások megtalálása.

Ennek a feladatnak az elvégzéséhez szerencsés, ha a jelölt személyisége magában hordozza a konszenzusra és az egyensúlyra való törekvést.

Amennyiben a jelölt személyisége, alapbeállítottsága ilyen, akkor úgy tudja a feladatot elvégezni, hogy mindeközben önazonos marad, ami a szakmai és emberi hitelesség záloga. A kollégiumvezető eszköztárában első helyen a személyes példamutatás áll.

A kollégiumvezetői feladatok ellátása szükségessé teszi, hogy a jelölt figyelmét a szakág teljes területére, annak valamennyi ágazatára, a szakági ítélkezés valamennyi szintjére, és kollégiumának valamennyi bírójára kiterjessze. A kollégiumvezető a testülethez tartozó összes bírót támogatja szakmailag, ezért a tevékenységének és figyelmének a teljes kollégiumot, annak valamennyi spektrumát át kell fognia.

A jó vezető nem csak látja a célt, hanem képes azt láttatni is. A bírósági szervezetrendszerben több ezer ember dolgozik. Egy ilyen méretű szervezet képtelen lenne eredményesen működni, ha nem lennének kitűzve olyan stratégiai jellegű célok, amelyek a működést a maga teljes egészében, annak minden szegmensére terjedően áthatják. A vezetőnek fel kell ismernie azt, hogy tevékenysége nem egy öncélú dolog, hanem a tevékenységét, mint szolgálatot kell ellátnia úgy a kollégák, mint a szervezetrendszer felé. Ennek a vezető akkor tud megfelelni, ha a szervezetrendszer stratégiai céljai mentén fogalmazza meg vezetői elképzeléseit.

Az Országos Bírósági Hivatal 2019. decemberében hivatalba lépő új elnöke többször hangsúlyozta, hogy figyelmünket a bíróság fő tevékenységére, az ítélkezésre irányítsuk, elérendő célként pedig a minőségi ítélkezést jelölte meg. A közigazgatási kollégiumvezető tevékenységének e stratégiai cél elérésére kell irányulnia.

A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnökeként azt tapasztaltam, hogy a bírósági szervezetrendszer célját az szolgálja a leghatékonyabban, ha a dolgozók a szervezeti célokkal azonosulnak. Ehhez nélkülözhetetlen a szervezeti célok feléjük történő kommunikálása. A stratégiai célok eléréséhez szükséges, hogy a bírák felismerjék azt, hogy ítélkező bíróként céljuk nem más, mint az, hogy alkotmányos kötelezettségeiket teljesítsék, független bíróként, magas színvonalon, időszerűen ítélkezzenek. Ezzel egyszerre valósulhatnak meg egyéni karrier elképzeléseik és az egész bírósági szervezetrendszer céljai is. A bírák tevékenységét segítő igazságügyi alkalmazottak irányába ugyanezt kell tudatosítani.

A szervezeti célok kommunikálásával elérhető, hogy a munkavállalók tevékenysége nem külső tényezők hatására alakul ki, hanem belső meggyőződésükből fakad. Így magától értetődő természetességgel végzik a tevékenységüket úgy, hogy az nem csak egyéni szakmai érdekeiknek, hanem az egész bírósági szervezetrendszer stratégiai céljainak is megfeleljen.

Ezért kiemelkedő jelentőségűnek tartom vezetőként a bírák és a bírósági dolgozók felé a stratégiai célok közvetítését.

6. A pályázat benyújtásában szerepet játszó személyes motivációim

A KMB-re történt 2013. februári áthelyezésem óta ítélkező tevékenységemet kizárólag közigazgatási ügyszakban végzem, így erre a területre van konkrét és megalapozott rálátásom. Egyesbíróként és három hivatásos bíróból álló tanács megbízott vezetőjeként kifejtett tevékenységem során közigazgatási szakmai ismereteimet elmélyítettem, ami megteremti annak alapját, hogy ne csak a saját, hanem bírótársaim munkáját is segítsen szakmailag. A kollégiumvezetői feladatok elvégzéséhez szükséges szakmai ismeretanyaggal rendelkezem. E szakmai ismereteket az elmúlt években kifejtett egyéb, igazgatási jellegű tevékenységem is kiegészítette.

A regionális kollégium megbízott vezetője 2018. évben Kp. munkacsoportot hozott létre. A munkacsoportnak a Zalaegerszegi és Székesfehérvári, továbbá a Veszprémi KMB részéről is volt tagja. A munkacsoport vezetésére kollégiumvezető asszony engem jelölt ki. A Kp. munkacsoport feladata a Kp. alkalmazása során felmerülő jogalkalmazási problémák összegyűjtése, megvitatása és kollégiumvezető asszony felé továbbítása. E tevékenység keretében a munkacsoporti tagokkal írásban, elektronikusan, illetve személyesen is konzultáltunk. A jogalkalmazási problémák összegyűjtésére és továbbítására több alkalommal sor került, regionális kollégiumvezető asszony e jogalkalmazási kérdéseket a kollégiumvezetők tanácskozására továbbította. A Kp. alkalmazásával felmerülő problémákról regionális kollégiumi ülésen számoltam be a kollégium tagjainak.

A Kp. hatályba lépése és annak napi alkalmazása 2018. évben a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon rendszeres szakmai konzultációkat eredményezett, amelyeket én koordináltam. Ennek során több alkalommal tartottunk szakmai megbeszélést, ahol a közigazgatási ügyszakban ítélkező kollégák kötetlenül vetették fel egymás között az ítélkezés során felmerülő problémáikat, amikre közösen próbáltunk megoldást találni. Bírői tapasztalatom szerint a bírói jogfejlesztés egyik legtermészetesebb és legeredményesebb módja, ha az azonos ügyszakban ítélkező bírák személyes, közvetlen szakmai konzultációt folytathatnak.

A közigazgatási bíróságok felállításának tervezett folyamata a szakmai konzultációkat háttérbe szorította. Miután azonban a szervezeti változás határozatlan időre elhalasztásra került, figyelmünket ismét a szakmai kérdésekre irányíthattuk.

2014. decemberétől a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnökeként igazgatási tevékenységet végzek. Az ügyszakot és a bíróságot érintő változások végig vitele rendkívül sokoldalú és nagy számú igazgatási feladat elvégzését követelte meg tőlem az elmúlt időszakban. Az ezzel járó kihívásoknak igyekeztem képességeim szerint eleget tenni.

A bíróság illetékességének regionálissá válása, feladatkörének bővülése, létszámának jelentős megnövekedése, önálló épületbe költözése olyan jellegű és mennyiségű igazgatási tevékenység elvégzését tette szükségessé részemről, amely mind a szervezőképességemet, mind pedig a kapcsolatok és folyamatok menedzseléséhez szükséges képességeimet fejlesztette. Ezek alapot szolgáltathatnak a közigazgatási

kollégiumvezetői feladatok eredményes elvégzéséhez.

A Veszprémi KMB leköszönő elnökeként – 5,5 évig voltam a KMB elnöke – a megszűnő KDKMRK tagjaként személyes felelősséget érzek azíránt, hogy a működését megkezdő közigazgatási kollégium ítélkezése a lehető legmagasabb színvonalú legyen. E cél eléréséért szeretném a közösség szolgálatába állítani szakmai tudásomat, igazgatási tapasztalataimat és emberi kvalitásaimat. Pályázatom benyújtásában egyaránt motivál az ítélkezés, azaz a szakmai munka iránti elkötelezettségem, a kollégák nagyrabecsülése, és a segíteni akarás. A regionális kollégiumvezetői státusz mindezeket ötvözi. A kollégiumvezető azért tudja a munkatársait szakmailag hatékonyan segíteni, mert mind a szakmai munkával, mind a kollégákkal szívesen foglalkozik.

A feladat eredményes ellátásához arra van szükség, hogy a kollégiumvezető legyen a tagok számára elérhető e-mailben, telefonon, személyesen. A kollégiumvezető teljes figyelmével képes legyen kollégái felé fordulni. KMB elnökként és instruktorként gyakran megtapasztaltam, hogy a kollégákat sokszor a megoldásra váró szakmai kérdés feltevése önmagában hozzásegítette a megoldás megtalálásához, a döntéshez szükséges belső meggyőződés kialakításához. Ezért a kollégiumvezetőnek mindig nyitottnak kell lennie a kollégák felé, bármilyen jellegű kérésről, problémáról legyen is szó. A kollégiumvezetőnek hitelesnek, önazonosnak kell lennie, ezért fontos, hogy tényleges ítélkező tevékenységet folytasson, hogy a szakmai kérdésekben folyamatosan tájékozott legyen.

Fontosnak tartom a megfelelő eszközök megtalálását a szakmai munka megsegítésére. Az eddig alkalmazott és bevált eszközök megtartása mellett szükséges lehet új eszközök biztosítása, amelyekkel a szakmai munka hatékonyabban támogatható. Miután a tevékenység fókuszában a bírák ítélkező tevékenységének támogatása áll, fontosnak tartom maguknak az érintettek véleményének kikérését arról, hogy ők maguk milyen segítséget tartanának a leghasznosabbnak.

Pályázatomat annak reményében nyújtom be, hogy a kollégiumvezetővel szemben támasztott, általam megfogalmazott követelményeknek megfelelek.

A Veszprémi Törvényszék elnöke 2020. március 9. napjától március 31-ig szóló időtartamra megbízott a közigazgatási kollégium felállításával kapcsolatos előkészítéssel járó igazgatási feladatok ellátásával. E feladat magában foglalja a közigazgatási kollégium ügyrendjének, ügyelosztási tervének előkészítését, valamint az alakuló kollégiumi ülés összehívásának előkészítését.

A pályázatom további részeiben a felállításra kerülő közigazgatási kollégium működését érintő körülményeket mutatom be, részben az előkészítés során kifejtett tevékenységem és annak során szerzett információim alapján, kitérve kollégiumvezetői elképzeléseimre.

7. A Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának működését befolyásoló tényezők

7.1 Létszám, emberi erőforrás

Minden munkavégzés, így a bírói munkavégzés hatékonyságának is feltétele, hogy a feladatok elvégzésére megfelelő emberi erőforrás álljon rendelkezésre. Ez a feltétel akkor adott, ha a tényleges ügyérkezés feldolgozásához szükséges létszám biztosított, továbbá, ha a bírósági szervezetrendszeren belül minden dolgozó a képzettségének és képességének megfelelő munkát végzi. A létszám meghatározása az Országos Bírósági Hivatal Elnökének feladata, amelynek során az ügyforgalmi adatok és azoknak az országos adatokkal való összevetése hangsúlyos.

Minden bíróságon biztosítani kell az eljárási törvényeknek megfelelő tanácsok kialakításához szükséges létszámot. Ennek során tekintettel kell lenni a Kp. azon rendelkezéseire, amelynek értelmében közigazgatási ügyszakban első fokon egyesbíróként, illetve három hivatásos bíróból álló tanácsban való eljárásra is sor kerül.

A közigazgatási kollégiumok személyi feltételei körében a Bjt. 232/N.§ (1) bekezdésén alapuló regionális kollégiumi tagok számára biztosított nyilatkozattétel kiemelt jelentőséggel bír. E rendelkezés lényege szerint a korábban közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumban működő tag maga dönthetett arról, hogy az OBH Elnökéhez intézett nyilatkozatban közigazgatási ügyben eljáró törvényszékre való áthelyezését kéri. Az előírásoknak megfelelő, határidőben megtett nyilatkozat után az OBH Elnöke az érintett bírót a törvényszékre osztja be. Az OBH Elnöke 2020. január 1. napját követően megállapítja a szükséges bírói létszámot.

A Országos Bírósági Hivatal Elnökének tájékoztatása alapján a Veszprémi Törvényszékre a Bjt. 232/N.§ (1) bekezdése alapján egy Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bírósági bíró, egy Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bírósági bíró, egy Székesfehérvári Törvényszéki bíró, egy Veszprémi Törvényszéki bíró, valamint 8 Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósági bíró kérte az áthelyezését. Összesen 12 bíró nyilatkozott tehát úgy, hogy a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumában kíván a továbbiakban ítélkezni. A nyilatkozatot tett bírók közül 10 fő a nyilatkozattételt megelőzően is a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon ítélkezett, KMB bíróként, vagy kirendeléssel. További egy nyilatkozatot tett bírót, mint regionális kollégiumi tagot már évek óta ismerünk, vele szakmai együttműködés már korábban is kialakult. Mindössze egy nyilatkozatot tett bíró van, akit eddig nem ismertünk és akivel eddig nem dolgoztunk együtt.

A pályázat írásakor a Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumát érintő létszámhatározat még nem ismert. A bírói nyilatkozattételek eredményeként az engedélyezett bírói álláshelyek számának a 12-őt el kell érnie. Ez eggyel több, mint ahány engedélyezett bírói álláshely a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon volt.

A hatályos jogszabályi előírások nem zárják ki a kettős kijelölést, azaz azt, hogy a

közigazgatási ügyszakos bíró munkaügyi ügyek intézését lehetővé tevő munkaügyi kijelöléshez is hozzájáruljon. Ismereteim szerint a 12 nyilatkozatot tett bíróból 3 fő a kettős kijelöléshez hozzájárult, így ők 2020. április 1. után – korábbi gyakorlatnak megfelelően – vegyes referáciában ítélik meg majd.

Ismert tehát a kollégium várható induló létszáma, és ismert az induló létszám személyi összetétele is.

A személyi összetétel alapján megállapítható, hogy a nyilatkozatot tett bírák zöme tapasztalt közigazgatási bíró, akik az elmúlt években döntően vagy részben közigazgatási ügyszakos ítélezést folytattak.

Lényegesnek tartom kiemelni azt, hogy a közigazgatási kollégium személyi állománya azokból a bírákból áll, akik nyilatkozatukkal kinyilvánították, hogy e kollégiumban szeretnének ítélezni, azaz maguk a bírák választották ezt az ügyszakot maguknak, amiből következik, hogy az ügyszak iránt elkötelezett kollégákról van szó. Álláspontom szerint minden munkaszervezeti egység számára nagy humánerőforrás potenciált jelent az, ha a dolgozók az ügyszak iránt legelhivatottabb személyekből tevődnek össze. A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon ítélező bíróként és e bíróságot vezető elnökként személyesen is megtapasztaltam a velem együtt dolgozó közigazgatási bírák elhivatottságát, amely garantálja a közigazgatási kollégium működésének megfelelőségét a jövőre vonatkozóan is.

Mindezek alapján összegzően megállapítható, hogy az induló létszám alkalmas ahhoz, hogy a közigazgatási kollégium tevékenységét megkezdje. A létszám későbbi alakulásáról az ügyforgalmi adatok ismeretében lehet megállapítást tenni, illetve döntést hozni.

A bíró feladata az ítélezés. Optimális lenne, ha minden bíró munkáját a jövőben bírósági titkárból/fogalmazóból/ügyintézőből álló team segítené, hiszen ebben az esetben a bíró a tényleges ítélezéssel, azaz valóban olyan feladatokkal foglalkozhatna, amelyek valóban bírói döntést és intézést igényelnek. Mindez nagyban hozzájárulna a bírói profiltisztításhoz. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás részeként szükséges figyelni arra is, hogy az adott bíróságon hány titkár, fogalmazó, illetve ügyintéző áll alkalmazásban, valamint, hogy ők mennyire hatékony foglalkoztatásban részesülnek. A vezetőknél felelősségük van abban, hogy minden igazságügyi alkalmazott a végzettségének és képességének megfelelő munkával legyen ellátva. Ekkor tudja ugyanis az adott szervezeti egység a lehető legoptimálisabb eredményt elérni.

A közigazgatási ügyszakban a Kp. megváltozott szabályai alapján a bírósági titkárok önálló hatásköre szűkült. Ez a bírósági titkárok foglalkoztatásának újragondolását teszi szükségessé. A bírósági titkárok a bírák ítélező tevékenységét hatékonyan tudják segíteni a keresetlevél első megvizsgálásával, az azonnali jogvédelem iránti kérelmek elintézésének előkészítésével, egyéb pervezető jellegű döntések, határozattervezetek elkészítésével, vagy akár a befejezett ügyek kurrenciális teendőinek elvégzésével.

A titkárok, fogalmazók és ügyintézők hatékony foglalkoztatása jelentősen hozzá tud járulni az időszerűségi adatok javításához, de az ítélezés minőségének javításához is.

A megszűnő KMB-n egy bírósági titkár és két ügyintéző működött. Ahhoz, hogy a közigazgatási kollégium is időszerűen és szakszerűen, azaz magas színvonalon ítélkezzen, szükségesnek tartom legalább egy bírósági titkári és legalább egy ügyintézői álláshely létesítését.

A kollégiumvezető humánerőforrással kapcsolatos feladata - miután azzal nem ő, hanem a törvényszék elnöke gazdálkodik – mindennek folyamatos figyelemmel kísérése, ezzel összefüggő észrevételek tétele, javaslatok megfogalmazása. Ennek az eredményes működés érdekében fel kell ölelnie a jogi és nem jogi beosztású dolgozók foglalkoztatását egyaránt. A kollégiumvezetőnek folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a munkateher alakulását is, amennyiben abban eltérés mutatkozik úgy az egalizálás érdekében a kollégiumvezető javaslatokat fogalmazhat meg, illetve egyeztethet a munkateher kiegyenlítése érdekében. Munkateher kiegyenlítése érdekében akár bírák kirendeléssel való foglalkoztatására is sor kerülhet. Fontos követelmény, hogy a bírák azonos, vagy hasonló ügyteher mellett dolgozzanak. A kollégiumvezető feladata az ügyforgalmi adatok és a létszámhelyzet folyamatos figyelemmel kísérése, az esetleges változó tendenciák felismerése és annak megfelelő lereagálása érdekében javaslatok megfogalmazása a törvényszék elnöke felé.

A Kp. specialitása a hármas tanácsokban való ítélkezés első fokon. A hármas tanácsok kialakítására lehetőség szerint úgy kell sort keríteni, hogy minden tanácsba kerüljenek kezdő, kevesebb gyakorlattal rendelkező és nagyobb tapasztalattal rendelkező kollégák egyaránt. Ebben az esetben ugyanis a nagyobb gyakorlattal rendelkező bírók tudása, ismeretanyaga a napi munkavégzés során a maga természetes folyamatában tud a fiatalabb kollégákhoz átkerülni.

A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elmúlt két évének működése során a tanácsban való eljárásban kellő tapasztalatot szereztünk. A bíróságunkra háruló ügyteher és az engedélyezett bírói létszám és annak tényleges betöltöttsége alapján azt a gyakorlatot alakítottuk ki, hogy két bíró kapott megbízást tanácsvezetői feladatok ellátására, így két állandó tanács jött létre azzal, hogy az összes bíró e két tanács valamelyikébe került beosztásra. Az adott ügyet ténylegesen intéző tanács tagjait a tanácsvezető bírák jelölték ki. A tanácsok összetétele során különös figyelmet fordítottunk arra, hogy mindkét tanácsban legyen közzszolgálati perek intézésében jártas kolléga, továbbá, hogy a kisebb és nagyobb gyakorlattal rendelkező bírák a két tanácsban egyformán jelen legyenek. Ez a gyakorlat bevált, biztosította az ügyek szakszerű intézését.

Nem csak, mint a KMB elnöke, hanem mint annak 103.K. számot viselő tanácsának tanácselnöke is tapasztaltam, hogy a tanácsban ítélkezés az egyik legjobb, leghatékonyabb módja a kevesebb gyakorlattal rendelkező kollégák betanításának, és a bírói tudásmegosztásnak.

A tanácsban ítélkezésben a nyilatkozatot tett bírák zöme már gyakorlatot szerzett az elmúlt években, e tekintetben a továbbiakban az eddig megszerzett tapasztalatok

feldolgozása, és megtárgyalása alapján különösen a tanácselnökök gyakorlati tapasztalatai útján indokolt a kollégiumvezető részéről a tanácsban eljárás tapasztalatait feldolgozni, azt a bírakkal megtárgyalni, az ezzel összefüggő jó gyakorlatokat kialakítani és megerősíteni. A Kp. által fő szabályként megfogalmazott tanácsban való eljárás fejleszti a bírák egymásra figyelésére vonatkozó képességét, az együtt gondolkodást. Hosszú távon elősegíti a korábban megszokott egyesbírói munkamódszertől eltérő team munkamódszer térnyerését.

Az induló bírói létszám alapján a KMB korábbi gyakorlata szerint legalább két állandó tanács működése indokolt. Ehhez szükségesnek mutatkozik egy állandó tanácselnöki álláshely létesítésének engedélyezése.

Az induló létszám magában rejti annak későbbi lehetőségét is, hogy akár több három tagú tanács is felállításra kerüljön. Erre az ügyforgalmi adatok alakulásától függően kerülhet sor.

Kollégiumvezetői terv:

A közigazgatási kollégium humánerőforrásának felmérése, a kollégákban rejlő szándékok, kompetenciák felkutatása, törvényszéki vezetéssel egyeztetés lefolytatása a kijelölések körében.

7.2 Tárgyi feltételek

A Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának székhelye a Veszprémi Törvényszék által használt Veszprém, Völgyhíd tér 2. szám alatti épületben lesz.

A törvényszék ezt az épületet korábban a közigazgatási és munkaügyi bíróság működésének céljára bérelte. Ebben az épületben 2018 szeptemberétől zajlik a közigazgatási és munkaügyi ítélkezés. A törvényszék vezetése a közigazgatási kollégium működését továbbra is változatlanul a Völgyhíd tér 2. szám alatti épületben tervezi.

Ez az épület használatba vételét megelőzően állagmegóváson esett át, amelynek során a bírósági funkció ellátására teljes mértékben alkalmassá lett téve. Az épületben 8 tárgyalóterem van, köztük egy kollégiumi tagsági létszám befogadására alkalmas nagy méretű tárgyaló is. Az épületben tágas kezelőiroda, irattár, dolgozószobák, mediációs szoba, gyermek meghallgató szoba és egyéb kiszolgáló helyiségek kerültek kialakításra.

Az épület 2018. szeptemberétől megfelelő helyszínt biztosított a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság működésére, mint ahogyan a Közép-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumnak is székhelyéül szolgált. Így megállapíthatjuk, hogy a közigazgatási kollégium megfelelő elhelyezése ugyanebben az épületben továbbra is megfelelően biztosított. Az épület minden tekintetben alkalmas arra, hogy a közigazgatási kollégium székhelyéül szolgáljon.

Az épület 12 fős bírói létszám elhelyezésére alkalmas és elegendő. Amennyiben azonban később az ügyforgalmi adatok további létszámbővítést indokolnak, abban az esetben lehetőség van az épület jelenleg használaton kívüli szárnyát a bérbeadótól felújítást követően használatba venni, ezzel további létszámok is elhelyezhetők. Az erről szóló döntés meghozatala során tekintettel kell azonban arra is lenni, hogy ebben az esetben az új épületszárny használatba vételét jogilag és fizikailag is meg kell alapozni, a bérleti szerződést ebben az esetben módosítani szükséges, továbbá ezzel egyidejűleg az érintett épületszárnyat a most használt épületrésznek megfelelő színvonalra fel kell újítani.

A kollégiumvezetőnek az elhelyezéssel és a tárgyi eszközökkel kapcsolatos feladata ezek megfelelőségének vizsgálata, illetve arról való gondoskodás, hogy a működés valamennyi tárgyi feltétele folyamatosan, biztonságosan rendelkezésre álljon. Ehhez a Törvényszék vezetőivel folyamatos konstruktív együttműködésre van szükség.

A Veszprémi Törvényszék igazgatási és szakmai vezetőivel rendszeres munkakapcsolatban állok, velük évek óta közösen dolgozunk a szervezeti célok megvalósításáért. A megfelelő együttműködés velük biztosított, ami garantálja a jövőbeni együttműködés eredményességét a tárgyi feltételek biztosítása vonatkozásában is.

A tárgyi feltételek körében külön említést érdemel a Novell Vibe felület, amely korábban a regionális kollégium számára biztosított olyan kommunikációs csatorna volt, amely a lehető leggyorsabban, legolcsóbban és ezáltal a leghatékonyabban tudta biztosítani a földrajzilag egymástól távol élő és ítélkező kollégiumi tagok közötti információáramlást. A felállításra kerülő közigazgatási kollégium tagjainak szakmai és igazgatási jellegű információkkal való ellátását e kommunikációs csatornához hasonló módon indokolt továbbra is biztosítani, amelyről a kollégium ügyrendjének kell rendelkeznie.

Ami a bírósághoz való hozzáférést illeti, az új eljárási törvények szerint a bíróság és a felek közötti kapcsolattartás fő módjává egyre inkább az elektronikus kapcsolattartás válik. Ennek előnye a gyorsaság, az olcsóság és a jobb nyomon követhetőség.

A bírósági eljárásban egyre több területen van lehetőség táv-meghallgatás igénybevételére, ezzel csökkenthető a felekre, tanúkra és az eljárás más résztvevőire háruló utazási teher. Mivel a Veszprémi Közigazgatási Kollégium regionális illetékességgel jár el, törekedni kell a táv-meghallgatás műszaki feltételeinek kiépítésére az ítélkezésnek ténylegesen helyet adó Völgyhíd tér 2. szám alatti épületben is.

Kollégiumvezetői terv:

Táv-meghallgatás műszaki feltételei megteremtésének elősegítése, ösztönzése. A digitalizáció vívmányainak szélesebb körű kiaknázása. A kollégium intranetes felületének kialakítása, hatékony üzemeltetése.

7.3 Illetékesség

A Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának illetékességi területe a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területükről szóló 2010. évi CLXXXIV törvény 4. számú melléklet 8. pontja értelmében Veszprém megyén kívül Zala megyére és Fejér megyére terjed ki. Ez az illetékességi terület megegyezik a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Kp. hatálybalépése óta bevezetett regionális illetékességi területével. E tekintetben érdemi változás nem következik be.

Miután a 2018. január 1-től bekövetkező regionális illetékesség alapján bíróságunkra háruló ügyteherrel a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság eredményesen megbirkózott, ezért minden remény megvan arra, hogy a változatlan illetékességi területen működő közigazgatási kollégium is hasonlóképpen eredményesen tudja feladatát ellátni.

7.4 Ügyrend

A közigazgatási kollégium a Bszi. és Bjt. által előírt, továbbá az alacsonyabb szintű jogszabályok, valamint szabályozókban foglalt igazgatási és szakmai feladatokat látja el. Ahhoz, hogy e feladatokat a kollégium szakszerűen és időszzerűen teljesítse, elengedhetetlen, hogy a kollégium működését ügyrend szabályozza. Az ügyrendben kell szabályozni a kollégium elnevezésére, jogállására, székhelyére, szervezetére, illetékességi területére, képviselőire vonatkozó szabályokat, továbbá az ügyrendben kell tisztázni a kollégium tagságát, a tagok jogait, kötelezettségeit, magának a kollégiumnak a hatáskörét, szakmai szempontból és igazgatási szempontból egyaránt.

Az ügyrendben kerül szabályozásra a kollégium vezetőinek jogköre, illetve feladatköre és az egész kollégium működésének rendje. A jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő előírásokat tartalmazó ügyrend garantálja a kollégium működésének szabályosságát, eredményességét és megfelelőségét, mind szakmai, mind igazgatási szempontból egyaránt.

7.5 Ügyelosztási rend

A Bszi. 8.§-a, valamint a Bszi. 2020. április 1-től hatályos 10.§-ában foglalt követelményeknek megfelelő ügyelosztási rend elkészítése során törekedni kell az ügyelosztási rend elkészítésére előírt törvényi követelmények teljeskörű biztosítására.

Az ügyelosztási rendnek kiemelt jelentősége van abból a szempontból, hogy az érintett bíróságra háruló munkateherrel az adott szervezeti egység milyen eredményességgel tud megbirkózni. A közigazgatási ügyszak sajátossága, hogy nagyon sokféle ügytípus van, ráadásul kiszámíthatatlan, hogy mikor, milyen időszakban, milyen típusú ügyből mennyi érkezik. Erre az ügyelosztási rend kialakítása során is tekintettel kell lenni. Éppen ezért arra kell törekedni, hogy az ügyelosztási rendben foglalt ügycsoport

meghatározás során minél általánosabb, generálisabb megfogalmazásokra törekedjünk.

Közigazgatási ügyszakban akár egy ágazati jogszabály változás, vagy a közigazgatás átszervezése, egy-egy intézmény megszüntetése vagy hatáskörének, illetékességének módosítása képes egy meghatározott ügyminőség érkezési adatait rövid időn belül szignifikánsan megváltoztatni. Ezért az ügyelosztási rendnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy az ilyen jellegű változások mellett is biztosítsa, hogy legyen elegendő bíró az érkezett ügyek intézésére, illetve, hogy minden bíró a képzettségének, érdeklődési körének, szakmai tudásának megfelelő foglalkoztatásban részesüljön.

A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elmúlt két évben alkalmazott ügyelosztási rendje alkalmasnak bizonyult arra, hogy az e bíróságra háruló munkaterhet aktuálisan és eredményesen kezelje. Ezért a közigazgatási kollégium ügyelosztási rendjének előkészítésére ezen ügyelosztási rend alapulvételével került sor. Speciális szakértelmet igénylő ügyek intézésére azokat a bírákat kell az ügyelosztási rendben jelölni, akik az említett speciális ismeretekkel rendelkeznek. Példaként lehet hozni a közszolgálati pereket, amelyek intézésére indokolt, ha azok a kollégák vannak az ügyelosztási rendben kijelölve, akik korábban munkaügyi bíróként is dolgoztak, hiszen e perek intézéséhez szükséges speciális ismeretekkel ők rendelkeznek.

A kollégiumvezető feladata az ügyelosztási rend folyamatos figyelemmel kísérése, hogy egyrészt hatályosul-e, másrészt nem szorul-e korrekcióra vagy módosításra. A fenti követelményeknek megfelelő ügyelosztási rend tervezet a közigazgatási kollégium működésének megkezdését biztosítani képes.

Kollégiumvezetői terv:

Hosszú távon az az elképzelésem, hogy olyan ügyelosztási rend alakuljon ki, amely a bírák legszélesebb körű konszenzusán alapul. Megfelelő bírói létszám esetén akár a szakosodás is elképzelhető, vagy akár csoportok létrehozása, erre példa lehet a közszolgálati perek, pénzügyi perek, ingatlannyilvántartási perek stb. csoportja, amire azonban csak megfelelő bírói létszám esetén van realitás. Tematikus ügycsoportok kialakításáról az ügyforgalmi és létszámadatok ismeretében lehet a későbbiekben döntést hozni.

7.6 A kollégium vezetői álláshelyeinek eredményes betöltése

A kollégium várható induló létszámára tekintettel egyelőre kollégiumvezetői álláshely került pályázattal kiírásra. A későbbi esetleges létszámbővítés megteremtheti kollégiumvezető-helyettesi álláshely létesítését. Amennyiben az ügyforgalmi adatok indokolják és bírói létszámbővítésre sor kerül, ez felvetheti csoportvezetői álláshely létesítésének szükségességét, amire a jelenlegi ismereteim szerint leginkább közszolgálati pereket érintően lenne szükség.

Minden munkaszervezeti egység eredményes működésének feltétele, hogy olyan vezető irányítsa működését, aki a szervezeti egység tevékenységét jól ismeri, az összefüggéseket

megfelelően átlátja és aki hosszú távon is képes stratégiai gondolkodásra, illetve a szervezet céljait ismeri, azokkal azonosul és azt a szervezet tagjai felé megfelelően kommunikálja.

Pályázatommal arra törekszem, hogy a Veszprémi Törvényszék felállításra kerülő Közigazgatási Kollégiuma kollégiumvezetői álláshelyének betöltésével és a kollégiumvezetői igazgatási és szakmai feladatok elvégzésével hozzájáruljak a kollégium eredményes jövőbeni működéséhez.

7.7 Ügyforgalmi adatok

A Veszprémi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma 2020. április 1-jén új testületként kezdi meg működését. Jelenleg nem rendelkezünk azokkal az adatokkal, amikből a kollégium előtt álló jövőbeni munkateher megállapítható lenne. Amit ismerünk, a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak a pályázat írásakor fennálló ügyforgalmi adatai, miszerint 260 közigazgatási per, és 5 közigazgatási nemperes eljárás van folyamatban. A Kp. 157.§ (6) bekezdése értelmében az első fokon folyamatban lévő közigazgatási pereket a közigazgatási kollégium intézi tovább. Miután a teljes regionalitás bevezetésével a Székesfehérvári és Zalaegerszegi Törvényszék illetékességi területén a közigazgatási ítélezés megszűnik, ezért az e bíróságokon folyamatban lévő elsőfokú ügyeket is a Veszprémi Törvényszék intézi tovább. Ismereteim szerint a Székesfehérvári KMB-n 40 körüli, a Zalaegerszegi KMB-n 20 körüli közigazgatási per van első fokon folyamatban, így a közigazgatási kollégium induló ügyszáma 300-320 körül várható. Ha figyelembe vesszük a nyilatkozatot tett bírák létszámát, ez az ügymennyiség kezelhetőnek tűnik még azzal együtt is, hogy a nyilatkozatot tett bírák közül három fő vállalta, hogy közigazgatási perek intézésén kívül munkaügyi ügyeket is intéz, azaz kettős kijelölés alapján, vegyes referátóban jár el. Ezzel összefüggésben mintegy 50 körüli munkaügyi per intézésének feladata is ránk hárul majd.

A közigazgatási kollégiumra 2020. április 1. után háruló ügyteherről konkrét adat nem áll rendelkezésre, ismert ugyanakkor a közigazgatás egyfokúsítására vonatkozó kormányzati szándék és a közigazgatási jogorvoslati fórumrendszer e szándéknak megfelelő átalakítása. Míg a korábbi időszakban húszezret el nem érő nagyságrendben érkeztek közigazgatási perek a közigazgatási és munkaügyi bíróságokra országosan, addig éves szinten országosan ismereteim szerint a másodfokon folyamatban lévő közigazgatási eljárások száma ötvenezres nagyságrendet is elért. Ezekből a számadatokból akár jelentősebb mértékű ügyforgalom növekedés is prognosztizálható, azonban közel sem biztos, hogy ilyen nagy arányú ügyforgalom növekedés ténylegesen be is következik. Az igazgatási és szakmai vezetőkre hárul ezzel összefüggésben az a felelősség, hogy az ügyforgalmi adatokat folyamatosan figyelemmel kísérik.

Az új eljárási kódexek hatályba lépése óta általánosságban is megfigyelhető tendencia különböző ügyszakokban az ügyforgalom csökkenése. Ez alól a közigazgatási ügyszak sem képezett kivételt az elmúlt egy évben. Mindezek folytán jelenleg viszonylag alacsony az egy bíró kezén folyamatban lévő ügyszám, ami az ügyforgalom növekedés hatását késleltetheti.

A kollégiumvezetőnek feladatát képezi többek között az ügyforgalmi adatok alakulásának a folyamatos figyelemmel kísérése is. Ha olyan mennyiségű ügynövekedés tapasztalható, amivel az adott létszám már nem birkózik meg hatékonyan, abban az esetben jelzéssel kell élnie a döntéshozók felé létszámbővítés tárgyában. Amennyiben a létszámbővítésre nincs lehetőség, úgy humánerőforrás átcsoportosításával, adott esetben bírák kirendelésével is megoldható átmenetileg az ügyszám növekedés. Ismert, hogy a közigazgatási törvényszékre nyilatkozatot tett és oda beosztásra kerülő bírákon kívül törvényszéki bírák is rendelkeznek jelenleg közigazgatási ügyek intézésére szóló kijelöléssel. Amennyiben ilyen kijelölések a jövőben is fennmaradnak, úgy ez megteremti annak a lehetőségét, hogy őket átmenetileg a közigazgatási ítélkezésbe bevonjuk. Ez egyfajta garanciát is jelenthet arra, hogy a viszonylag rövid időn belül bekövetkező ügyforgalom változást a törvényszéken belül a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban tudjuk kezelni. Ezért a magam részéről indokoltnak tartom a Bjt. 232/N.§ (4) bekezdése alkalmazása során annak a megfontolását, hogy a közigazgatási kollégiumba ténylegesen beosztott bírónak felül közigazgatási ügyek intézésére szóló kijelölés más kollégák vonatkozásában is fennmaradjon, akik szükség esetén vállalják az ilyen típusú ügyek intézését, akár átmeneti vagy kiegészítő jelleggel is. Ez az érintett bírákkal és a törvényszék elnökével való egyeztetést igényli.

Az ügyforgalmi adatok alakulása egy olyan külső tényező, amit a bíróság maga befolyásolni nem tud. A társadalmi viszonyok és a jogalkotási tevékenység alakulásával áll mindez szoros összefüggésben, amelyre konkrétan és közvetlenül hatni nem tudunk. A vezetők feladata a folyamatok folyamatos figyelemmel kísérése, a tendenciák felismerése, és annak megfelelő lereagálása, amennyiben konkrét cselekvésre van szükség.

8. A minőségi ítélkezést elősegítő kollégiumvezetői elképzelések

A magasabb színvonalú ítélkezést segíti az a gyakorlat, ha a kollégiumi tagok rendszeresen megosztják egymással azt a tudást, amit valamely külföldi tanulmányúton, képzésen vagy akár belföldi oktatáson, tanfolyamon szereztek.

Az ítélkezés színvonalát javíthatja a specializáció, bizonyos területekre felelősök kijelölése (például adatvédelem, elektronikus kapcsolattartás, mediáció, stb.).

Az ítélkezés magas színvonalának biztosítását a rendszeres szakmai egyeztetések, megbeszélések elősegíthetik. E rendszeres szakmai megbeszéléseknek nem feltétlen kell kollégiumi keretek között megvalósulnia, hiszen akár a nem szervezett keretek között, spontán létrejövő kisebb létszámú megbeszélések is nagyon hasznosnak lehetnek. A személyes több éves szakmai tapasztalatom az, hogy a bírói jogfejlesztést semmi sem támogatja természetesebben, mint az, ha azonos vagy hasonló típusú ügyeket tárgyaló bírák közvetlenül, személyes megbeszélést, konzultációt folytathatnak. Ez a bírói jogfejlesztés legtermészetesebb és egyik leghasznosabb módszere. Ezért kollégiumvezetőként e bírói jogfejlesztésnek a lehetőségét bármilyen formában támogatni kívánom.

A jogegységesítés rendszere megváltozik, a korlátozott precedensjog bevezetése mind az elsőfokú, mind a felsőbb fokú bíraktól új szemléletmódot kíván meg. A jogegységesítés új rendszerében a legfőbb bírói fórumnak, azaz a Kúriának lesz kiemelkedő szerepe. Ezért a Kúria szakági kollégiumával és annak vezetőjével jó munkakapcsolat kell kialakítani.

Az Országos Bírósági Hivatal által a Magyar Igazságügyi Akadémia közreműködésével megvalósított központi képzési rendszerhez a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok szakmailag sikeresen kapcsolódtak az elmúlt években. A szakmai ismeretek megfelelő elsajátításához, megfelelő munka végzéséhez elengedhetetlennek tartom, hogy a kollégiumi tagok minél nagyobb létszámban vegyenek részt az oktatásokon. Ez alatt nem csak a kötelező, de az ajánlott oktatásokat is értem. Az oktatásokon való részvétel nem csak a kevesebb gyakorlattal rendelkező vagy kezdő, hanem a már gyakorlott bírák számára is fontos arra tekintettel, hogy az alkalmazandó jogszabályok folyamatosan változnak.

A képzés minden formáját támogatandónak tartom és ezzel összefüggésben szükségesnek tartom a kollégiumi tagok közötti rendszeres tudásmegosztást akár kollégiumi ülésen, szakmai konzultáción, akár a Vibe felületen. A kollégiumi tagok nem tudnak mindig, minden oktatáson részt venni, különösen, ha azok egy időben zajlanak. Azonban, ha az oktatáson részt vevők a hallottakat, tapasztaltakat feljegyzik és ezt a kollégáikkal megosztják, kölcsönösen gyarapíthatjuk egymás tudását.

A kollégium tagjai nagy létszámban vesznek részt a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesületében, illetve a Munkaügyi Bírák Országos Egyesületében és ezen egyesületek szervezésében megvalósuló képzéseken is. Valamennyi képzésre elmondható, hogy az azokon való részvétel nem csak az ismeretanyag bővítésére, hanem szemlélet formálásra, továbbá a személyes kapcsolatok ápolására is kitűnő lehetőséget nyújt.

A kevesebb gyakorlattal rendelkező bírák munkáját az érintett törvényszékek igazgatási vezetőinek döntése alapján instruktorként bírók segítik. A kevesebb gyakorlattal rendelkező bírók mellé mentor bíró jelölhető. A kollégiumvezető mind az instruálás, mind a mentorálás tekintetében szakmai támogatást, tanácsadást nyújthat, illetve ilyen jellegű javaslattal élhet.

A kollégiumon belül zajló szakmai munka módszertanát tudatosan át kell gondolni. Személyes tapasztalatom az, hogy a frontális előadások megtartásával szemben sokkal hasznosabbak és hatékonyabbak a kis csoportos foglalkozások, illetve a workshop jellegű témafeldolgozások. A jövőben szükségesnek tartom felmérni a kollégiumi tagság körében azt, hogy ők maguk a kollégiumi szakmai munka végzése során milyen módszer alkalmazását tartják a legcélravezetőbbnek, számukra melyik a leghasznosabb módja a témák feldolgozásának. A tagság véleményének megismerését követően hozható erről döntés. Amennyiben a többség egyetért vele, úgy a jövőben a kollégiumi munka módszerében a hangsúlyt a kis csoportos foglalkozásokra, a workshop jellegű konzultációkra, nem pedig a frontális előadásokra célszerű fektetni.

9. Összegzés

A közigazgatási ügyszakban folytatott ítélkezés az utóbbi években különösen sok és nagy horderejű változásnak volt kitéve. Ezt a kollégáknak nem volt könnyű megélni, ugyanakkor, aki a közigazgatási ügyszakos ítélkezést választja, annak tisztában kell lennie azzal, hogy az összes bírósági ügyszak közül ez kötődik a legszorosabban magának az államnak a működéséhez. Ahogyan az állam működése, szervezete folyamatos változás alatt állhat, - átszervezések, központi közigazgatási vagy közjogi szervezetek esetleges átalakítása, nekik alárendelt intézmények változásai - úgy óhatatlan, hogy ezek a változások a közigazgatási ügyszakos ítélkezésre is kihatnak. Ezért kijelenthető, hogy a közigazgatási ügyszakos ítélkezés folyamatos változásoknak való kitétsége az ügyszak sajátosságából ered. Óriási eredmény ezen változások közepette is hozni az időszerűséget és a megalapozottságot. Példaértékű, ahogyan a közigazgatási ügyszakos kollégák az elmúlt időszakban helyt álltak.

Őszintén bízom benne, hogy a 2020. április 1-től bekövetkező változás a közigazgatási ügyszakos ítélkezés tekintetében hosszú távú, végleges megoldást jelent, annak érdekében is, hogy figyelmünket ismét az ítélkezésre irányíthassuk.

El kell fogadnunk ugyanakkor azt, hogy változó körülmények között is kell tudnunk nyugodtan és eredményesen dolgozni. A tevékenységünket érintő változások vonatkozásában egyfajta szemléletváltásnak kell megtörténnie abban az irányban, hogy ne teherként tekintsünk a változásokra és legfőképpen ne féljünk a változásoktól, hanem lássuk meg minden változásban a lehetőséget. Lehetőséget önmagunk meghaladására, új eszközök találására, a munkakörülményeink javítására, céljaink elérésére. Összességében, a megváltozott körülmények között is találjuk meg azokat a lehetőségeket, eszközöket, amelyekkel kiemelt céljainkat változatlan eredményességgel tudjuk elérni.

Fontosnak tartom a hosszú távú tervek és feladatok kidolgozását megelőzően a kollégiumi tagság véleményének megismerését is.

A Veszprémi Törvényszék Elnökével, civilisztikai szakmai vezetőivel aktívan és konstruktívan együttműködni kívánok, szakmai segítségükre feltétlenül számítok.

A kollégiumvezetői tervek megvalósításához a kollégiumi tagok és az összbírói értekezlet támogatását, a pályázat kiírójának pedig kedvező döntését kérem.

Veszprém, 2020. március 19.

dr. Horváth Tünde

